Ч. 52 (13.001). Львів, середа 9. березня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне 5·00 зол.
Чвертьрічне 14·00 „
Піврічне 26·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол. Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ОСТАННІЙ РІК ПЯТИЛІТКИ.

ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Згідно із засадою, що „пятилітка“ повинна бути виконана за чотири роки, Радянський Союз зближається до закінчення цієї великої імпрези. Очевидно цей 1932 рік, буде децидуючим для успіху чи неуспіху пятилітки. Тому плян на цей рік виказує у відношенні до дійсної продукції з 1931 року небувале темпо розвитку радянської індустрії.

Передовсім тепер ведуть у всій радянській пресі кампанію за обмеженням до мінімум імпорту до СРСР. У тій справі голова державного плянування Куйбишев заявив слідуюче: „Наша машинова продукція в р. 1931 доказала, що нема такої машини в світі, якої не можна булоб витворити в СРСР“.

Зновже Орджонікідзе, комісар тяжкої промисловости сказав: „У 1932 році ми мусимо так збільшити темпо продукції, щоби як можна найбільше звільнитися від залежности закордону. Ми знаємо добре наших закордонних „приятелів“. Ми мусимо нашу промисловість, наше будівництво, а в першу чергу нашу машинову промисловість якнайбільше унезалежнити від закордону. У цьому році те питання стало таким гострим, як ще ніколи досі. Цього року максимальне ограничення імпорту до СРСР повинно бути головною підставою радянської промисловости“.

Отже радянські Заратустри говорять про самовистарчальність Радянського Союзу й очевидно, своїми дампінґовими цінами будуть старатися конкурувати з промисловістю капіталістичного світу. Очевидно, слова Куйбишева є великою реклямою і тільки реклямою для радянської машинової промисловости. Навіть якщо би дійсно в Радянщині вдалося витворити кожну машину, яку витворюють на заході Европи чи в Америці, то й тоді треба передовсім поставити питання: якою буде та машина? Зрештою найкращий на це приклад: Радянщина заоферувала у Варшаві лямпки до радіових апаратів по дуже низьких цінах і — відпала з конкурсу. Показалося, що в СРСР продукують тепер такі лямпки, яких в інших краях вже давно не уживають. Так само і з тією самовистарчальністю, про яку говорить Орджонікідзе разом зі всею радянською пресою, також не найкраще. Це доказує торговельний біланс СРСР за 8 місяців 1931 року:

	8 міс. 1931 р.	8 міс. 1930 р.
	мільйони золотих рублів	
Експорт	434,5	550,9
Імпорт	845,1	638,0
Сальдо	210,6	87,1

З повищого бачимо, що в порівнанні до 8 місяців 1930 року, вартість експорту в тім самім періоді 1931 року зменшилася на 21 прц. Натомість імпорт збільшився на 1 прц. З цієї причини пасивне сальдо дуже збільшилося, що знов у значній мірі причинилося до сумніву закордонних імпортерів щодо платничих здібностей СРСР. Бо при цьому треба памятати, що досі капіталістичний світ радо давав Радянщині всякі товари на довгоречинцевий кредит. І склалася досить дивна ситуація: Куйбишев і Орджонікідзе говорять про економічне відмежування Радянщини від капіталістичного світу, який допомагає їм до розвитку власної промисловости ще й до того на кредит. Отже виходить, що капіталістичний світ сам гострить більшовицьке вістря проти себе. І мабуть тому у закордонних імпортерів появилась тепер рефлексія. Закордон почав числити радянські зобовязання. Виносять вони: в Німеччині 1.200 міл. марок, в Анґлії 12,8 міл. фунтів, у Злучених Державах П. А. 100 міл. долярів, у Чехословаччині й Італії 50 міл. долярів, а в інших державах (Австрія, Швеція, Норвегія, Лотва, Польща, Швайцарія і т. д.) ок. 100 міл. долярів. Отже разом задовження Радянщини від сучасну хвилину виносить понад 5 міліярдів золотих польських. (Наші обчислення побудовані на даних у „Revue des Deux Mondes“, „Temps“, „Frankfurter Zeitung“, Амторгу).

Та непевність щодо точного реґулювання своїх зобовязань з боку СРСР довела до обмеження державних ґарантій на радянські векслі. Ті ґарантії зменшено: в Анґлії до 6 міл. фунтів, у Німеччині до 700 міл. марок, Франція і Голяндія зовсім лишили фінансування радянської закордонної торговлі. Те саме зробила й Америка (Злучені Держави) і тому торговельні американсько-радянські обороти є в останньому часі дуже незначні.

На те, що Радянщина так швидко не осягне самовистарчальности, є ще один доказ. У СРСР не вміють вповні використати даних їм на кредит закордонних машин. Контроля використання тих машин виказала, що лише 34 прц. з них працює, а решта стоїть незмонтована. І тому з цеї як і з інших причин, про які ми згадували в попередніх статтях, виконання пляну в 1931 р. не було успішне. Згідно з радянською статистикою цей плян виконаний так:

у вугільній промисловості до	69%
„ нафтовій промисловості до	87%
„ торфяній промисловости до	68%
„ металюрґії до	61%
„ фабрикації льокомотив до	38%
„ фабрикації ваґонів товарових до	35%
та в продукції міди до	35%

Дійсна продукція в 1931 році і плян на 1932 рік представляються так:

	Дійсна прод. 1931	Плян 1932
камінне вугілля міл. тони	57,6	90,0
нафта міл. тони	22,3	28,0
торф міл. тони	9,6	16,0
чутун міл. тони	4,9	9,0
сталь міл. тони	5,4	9,5
прокат міл. тони	4,1	6,7
будова машин мрд. рб.	4,7	6,8
в тім машини рільн. мрд. штук	—	0,9
трактори тис. штук	28	82
самоходи тис. штук	—	73
паровози штук	811	1.300
ваґони товарові, штук	17.696	50.000
мідь тис. тони	53,0	100,0
цинк тис. тони	11,4	28,7
олово тис. тони	19,6	46,3
електр. енерґія мрд. КВ/г	—	17,0

Плян на 1932 рік передбачує таке збільшення у відношенні до дійсної продукції в 1931 р.:

вугілля на	56%
нафти на	26%
торфу на	67%
металюрґійних продуктів на	76%
машин на	45%
тракторів на	193%
паровозів на	60%
товарових ваґонів на	183%
міди на	89%
цинку на	152%
олова на	136%

Ясно, що цей плян не може бути виконаний, навіть при найкраще зорґанізованій промисловості і тому він так і залишиться тільки пляном.

У пляні на 1932 рік передбачують інвестиції на суму 21,1 міліярдів рб. З того мають збудувати на Україні: фабрику льокомотив у Луганську, металюрґійні підприємства: в Кривому Розі, на Запоріжжу (Дніпрельстан), і в Маріюполі, та фабрику рур у Макіївці. Так само мають розбудувати вугільну промисловість у Донбасі і продовжувати будову „Дніпрельстану“. Ще цього року „Дніпрельстан“ повинен розпочати працю з 6 аґреґаторами, кожний зі силою 62.000 кв.

Скількість робітників, занятих у промисловості повинна збільшитися з 5,4 мілійонів у 1931 р. до 6,2 мілійонів у 1932 р. Рівночасно плянують підвищення робітничих платень на 11 прц. та продуктивности праці на 22 прц. Себто продуктивність праці повинна збільшитися у 1932 р. вдвоє стільки, що підвищення платень.

Евген Шехович.

ІРЛЯНДІЯ НА РОЗДОРІЖЖІ.

Косґрейв і Де Валера. — Романтизм і леґенда чи реалізм і дійсність? — Англія признає суверенність Ірляндії, але — знищить її митами!

6. грудня 1921 року закінчилася довга, безоглядна й усіми засобами ведена боротьба поміж Ірляндією та Анґлією, боротьба за визволення, яка стільки нервів і труднощів коштувала велику імперію та стільки крови — геройський ірляндський нарід. Завершив ту боротьбу акт згоди, до якої довів — дозрілий серед стільки попередніх промахів і стільки траґедій! — політичний розум обох сторін та свідомість взаємних вартостей і зрозуміння взаємних інтересів. Порозуміння з Ірляндією було одним з останніх великих діл „валійського льва“, Льойда Джорджа. По другому, ірляндському боці тим, який за ціну повної *фактичної* самостійности Ірляндії, власного уряду, власного парляменту, власної армії, власних фінансів та окремого закордонного представництва, тим, який за ціну таких національних державних здобутків склав присягу вірности королеві Великої Британії, був Косґрейв. Це був молодий ірляндський діяч, який мав цивільну відвагу протиставитися скрайнім націоналістам, невдоволеним з такої розвязки оправи, яка по суті задовольняла ірляндські національні аспірації, але й давала сатисфакцію анґлійському престіжові. Таким робом Ірляндія стала вільною республикою та одночасно домінією Великої Британії, — а її першим президентом і головою уряду був Косґрейв. Вождом непримирних „сінфейнерів“, вождом революційного табору остав надалі Де Валера, з тою ріжницею, що тепер прийшлося боротись уже не проти анґлійців, лише власних земляків, власного уряду. Отже й кріваві методи боротьби мусіли помалу змінитись і прийняти форми парляментарної опозиції.

Якщо така зміна метод боротьби нелегка для революціоністів, яким революція увійшла в кров і кости, то тим важчою була роля уряду, який мусів учити земляків інакше глядіти на *власного* міністра, власного поліцаянта й власного податкового екзекутора, ніж на зненавиджених *анґлійських* носіїв і представників влади. Завданням Косґрейва стало перевиховати нарід революціоністів на нарід добрих і здисциплінованих, позитивно-творчих громадян. Однак свідомість ірляндських мас, що пакт з 6. XII. 1921 був максімумом реальних можливостей, а поневуди і втома після крівавих змагань, дозволили Косґрейвові блискуче перевести своє завдання. Він відбудував край з руїн (сама столиця краю, Деблін, була під кінець боротьби одним румовищем), налагодив господарку, змонтував урядничий апарат і стояв на сторожі ділового характеру деблінського парляменту. Мірником величезних заслуг Косґрейва для своєї батьківщини та одночасно доказом великої політичної зрілости ірляндців є факт, що кабінет Косґрейва став славним, як „найстарший кабінет Европи“.

А всеж — героєм леґенди остав надалі непримирний Де Валера. Романтика революційного минулого того вождя борців за незалежність рідного краю проти анґлійських займанців — далі оточувала постать Де Валери таким німбом геройства, що його найближчі співробітники маніфестаційно залишали в парляменті місце поруч Де Валери порожнім, зазначуючи, що ніхто не є вартним сидіти на сусідському кріслі!

З хвилиною, коли загально-світова та зокрема британська господарська кріза почала даватись у знаки Ірляндії, не було важко використати цей німб леґенди у виборчій боротьбі і виграти нею боротьбу проти уряду Косґрейва, тим більше, що річ ішла ледви за кілька голосів більшости чи меншости. І так 21. лютого ц. р. побідив Де Валера, здобуваючи 68 мандатів, проти 53 мандатів Косґрейва. 15 мандатів здобули незалежні фармери, ближчі Косґрейвові, а 9 мандатів — анґлійська партія праці. І враз виринула проблема: чи такий непримирний фанатик, як Де Валера, схоче скласти присягу королеві Юрієві, чи може схоче проклямувати повну суверенність цілвати

в домініяльний звязок з Вел. Британією?! Однак одночасно ця остання можливість каже рахуватися з вибухом нових внутрішніх заворушень в Ірляндії, бо партія Косгрейва має надалі поважну силу. Третім моментом є становище 9-ти „лейбуристів", без яких Де Валера не зможе скласти уряду, та які всетаки є — англійцями, отже не є предиспоновані до сепаратистичної політики супроти Англії.

Але найцікавішим є тут становище самого Льондону. Отже виявляється, що англійський уряд абсолютно нічого не має проти того, щоби Ірляндія перестала бути домінією і проголосила свою повну суверенність. Англійські часописи зазначують лише „скромно", що в цьому останьому випадку Ірляндія буде автоматично вписана на лісту *чужинецьких* держав, які від недавна платять — високі мита; домінії, як відомо, є звільнені від мит, бодай до часу митної конференції, яка відбудеться в Оттаві. Тимчасом 95 відсотків ірляндського експорту йде до Англії. Істнуючі нині митні англійські ставки можуть за одним махом зруйнувати ціле ірляндське народне господарство!..

Ці ірляндські події зацікавили широку світову опінію, як дуже цікавий випадок в історії новітніх держав.

—o—

Воєнні приготування більшовиків на Дал. Сході.

Женевська преса приносить повідомлення, що більшовики горячково укріплюють прикордонну смугу на Далекому Сході та оточують окопами більші міста. Червону армію концентрують більшовики у Владивостоці, Хабаровську, Іркутську та Читі. Товаровий рух на Сибірській залізниці спиняють часом, щоби мати її вільною для військових транспортів. Ворошилов і Блюхер переводять інспекції. З японських джерел повідомляють, що в околицях Владивостоку сконцентровано біля двох корпусів, а в Усурійськім Краю понад сто тисяч радянського війська. Позатим більшовицький уряд провадить з Японією переговори про транспорт японських військових частин по Східно-Китайській залізниці.

(У. Бюро в Женеві.)

Державна школа і помилки минулого

(Промова посолки М. Рудницької, виголошена на пленумі сойму, 26. лютого 1932 в часі дискусії над законопроектом про устрій шкільництва. — Переклад зі соймової стенограми).

На закінчення декілька завваг про ідеольогічну основу закону, про що я згадувала вже на початку. Отже тим „ідейним хребетним стовпом" закону є, як відомо, постулят державного виховання. Хочу розглянути це питання з дещо відмінного погляду, ніж це робили представники польських клюбів. Не буду суперечатися за те, який виховний ідеал скриває в собі глибші, непроминаючі цінності: ідеал виховання національного чи державного. Не буду також вирішувати, чи оправданий є заміт, що законодавець викривив доктрину державного виховання в значінні партійного виховання або що так станеться у практиці.

Зате бажаю звернути увагу високої палати, що постулят державного виховання є осяжний та взагалі має якийнебудь змисл лише в державі національно однородній. Там, де кордони держави оперезують одну націю, де держава є еманацією нації, є тією організаційною формою, що дає нації повноту розвитку, там національне виховання є майже рівнозначне з державним. І в таких державах суперечка на тему: чи усуспільненню молодого покоління дати форму т. зв. державного чи національного виховання, не є грізною суперечкою. Куди тяжче питання тоді, коли держава замикає в своїх межах ріжні національности; лише під одною умовиною можна й в такій державі національностей говорити про державне виховання, а саме тоді, коли держава повстала і істнує наслідком добровільної згоди національностей що входять в її склад; так є напр. в Швайцарії. Одначе коли під державою розуміємо не загал горожан, а тільки пануючий нарід, якщо держава не признає індивідуальних прикмет та первісних потреб т. зв. національних меншин, коли творчі сили нації, яка проти своєї волі попала між кордони якоїсь держави, не можуть у цій державній організації свобідно розвиватися, там нація мусить цю державну організацію відчувати як щось чуже та накинене. І в цьому випадку між постулятом виховання державного і виховання національного мусить прийти до конфлікту; у такій державі між тими двома виховними ідеалами істнує і мусить істнувати непрохідна пропасть.

Отже автори законопроекту про устрій шкільництва забули мабуть про те, що Польща не є державою національно однородною, що в межах польської держави живе компактною масою кілька міліонів українського народу, свідомого своїх змагань і мети. І це первородний гріх законопроекту про перебудову шкільництва. Цей первородний гріх є причиною і джерелом усіх інших хиб закону, він є теж причиною, що закон загалом не є реальний, що не зумієте його ввести в життя, бо життя сильніше, ніж закони.

Забули також законодавці про трактат про охорону меншин та про § 109. конституції, які забезпечують нам „повний і свобідний розвиток національних прикмет". Забули про § 9. закону з дня 26. вересня 1922 р. про воєвідське самоврядування, який то параграф застерігав, що освіта та шкільництво належать до компетенції самоуправи львівського, станиславівського та тернопільського воєвідства. Забули про § 23. того самого закону, який каже про рідну мову навчання в школах. Забули вкінці про свої міжнародні зобовязання з дня 15. березня 1923 р. в справі автономії Східної Галичини, а хіба нема сумніву, що в склад територіяльної автономії мали входити також справи шкільництва та освіти.

Замісць цього обдаровуєте **нас, панове, законом, який вводить у ділянку шкільництва** крайню централізацію та уніфікацію. Історія шкільництва знає цього роду спроби, але всі вони кінчалися невдачою. Дозволю собі пригадати панам деякі факти з історії мартирольогії польського шкільництва під російською займанщиною. Після здушення листопадового повстання та після погрому польського шкільництва писав в р. 1838 до царя російський міністр освіти: „На арені довговічної боротьби з польським духом, уряд заповідає тепер генеральний бій. Убитих і ранених буде можливо значне число, але поле битви — по словам самого ворога — залишиться в руках уряду. Більше ніж 20.000 польської молоді є в наших руках, стільки польських заложників ми ще ніколи не мали".

30 літ пізніше завдання шкільної політики в Росії схарактеризував російський міністр освіти Толстой, у звіті свого міністерства за 1867 р. ось як: „Зближення Королівства з цісарством це мета, до якої повинні прямувати всі зусилля шкільної влади, що розпоряджає успішнішими до цього засобами, ніж інші відділи адміністрації. Зближення і звязання цього краю, як нерозривної частини російської імперії з іншими її частинами, ось мета наших зусиль".

Одначе, чи не мав рації Мілютін, який у свому меморіялі з 1864 р. писав так: „Висліди цілої 30-літньої шкільної системи не виправдують сподівань. Упривілеєне становище російської мови в усіх школах у порівнанні з польською мовою мало такий наслідок, що ми роздратували поляків, а не осягнули ніяких правдивих успіхів. Ми не зрусифікували ніодного поляка. Ніколи не зможемо при помочі навчання привязати до себе поляків, зединити їх з Росією, змінити напрям їх думок і політичних змагань". Історія нічого вас, панове, не навчила.

Крім мовної уніфікації яка йде під облудною покришкою утраквізму на основі закону з 31. липня 1924 р., вводите уніфікацію організаційну, програмову та ідейну. Мовній уніфікації мусимо протиставити постулят школи з рідною мовою навчання. Є це право природне, признане усіма педагогами світа, що мовою навчання повинна бути рідна мова учнів. Признавали цей принціп і боролися за нього польські педагоги та все польське громадянство, коли йшло про польську школу для польської дитини. Забули ви, панове, про цей принціп, коли йде про українську школу для української дитини. Проти загально признаного права природи та проти всіх педагогічних засад вводите для української дітвори утраквізм, що є замаскованою польською школою. Предложений закон стабілізує цей анормальний стан.

Також увесь зміст шкільної науки чужий українській дитині. Шкільні програми не беруть зовсім на увагу національних ріжниць учнів, не беруть на увагу культурних потреб українського населення, не дають українським дітям навіть примітивного знання рідної культури. Законопроект бере на увагу в науковім матеріялі ріжниці середовища, (говорить про це § 11, точка 2), але нехтує вповні факт, що в першій мірі треба взяти на увагу т. зв. предмети рідні для вихованців.

Коли ви самі, панове, вели боротьбу за польську школу під пруською та російською

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 9. БЕРЕЗНЯ 1932.

СТ. ЛЮДКЕВИЧ. 2)

У сороkліття „Львівського Бояна".
(1891—1931).

Заснування в 1903. р. (з почину таки Бояна) „Союзу співочих та музичних товариств", а під його еґідою „Музичного Інституту ім. Лисенка", як також майже рівночасне заснування академічного мужеського хору Тов-а „Бандурист", змінили трохи констеляцію у нашому музичному житті у Львові, поширили та здиференціювали зосереджений досі співочо-музичний рух у Бояні. Така диференціяція музичного життя була доказом зросту наших сил у Львові, і вплив її показався вельми корисний таки і для самого Бояна тимбільше, що всі новозасновані осередки були з собою скоординовані. Члени студентського мужеського хору „Бандуриста" залишалися й надалі членами мішаного хору Бояна, тільки мужеський хор у Львові став відтепер звичайно виступати під фірмою „Бандуриста", і цим він відтяжив від деяких обовязків Бояна, який міг тепер присвятити більше енергії мішаному хорові, так щодо обему репертуару, як і щодо рівня виконання.

Ще кориснішим явищем був вплив новозаснованого Муз. Інституту, якого головним основником і першим директором був саме „співолюбивий" Н. Вахнянин, перший диригент „Бояна" який знову став його головою (1904—1908). „Боян" відтепер дістав постійну домівку в льокалі Інституту; молоді члени „Бояна" стали тепер часто вчитися хорового та сольового співу в Інституті, а на ту ціль „Боян" став призначувати щорічно кілька „стипендій" для визначних сольових голосів.

Цей корисний вплив став помітний також у концертових виступах, програмі і репертуарі співаних творів, де поруч численних нових творів українських композиторів, стали появлятися часто також більші твори з орхестрою чужих, західно-европейських компоністів, як Бородіна („Хор Половців"), Бруха („Гарна Олена"), Бендля („Шванда-Дудар"), Мендельсона („Христос"), Ґріґа („Оляф Трігвазон"), Генделя („Ізраїль в Єгипті"). Чималу заслугу в цім напрямі положив поруч інших — талановитий диригент „Бояна" **д-р М. Волошин (1906—1913),** який переклав текст і вивів на естраді згадані тут ораторії Бруха, Ґріґа і Генделя (у частинах). Взагалі довоєнні роки „Бояна" (як і кооперуючого із „Бояном" „Бандуриста") — це часи хто зна чи не найкращого розвитку і підйому „Бояна" — без огляду на деякі внутрішні невзгодини на тлі суперництва між „молодими" та „старими", які доводили нераз навіть до деяких тимчасових кріз у Товаристві.

Світова війна перервала всього тільки на рік діяльність „Бояна": зараз-же після „освободження" Львова найшлося у Львові стільки давніх „боянистів" і нових мельоманів, що вони рішили негайно розвинути концертову діяльність і кооптували в короткій дорозі на диригента п. В. Барвінського, директора Муз. Інституту, який щойно перенісся з Праги до Львова. Під його проводом „Боян" дав кілька концертових імпрез (вечір колядок і щедрівок 2 II 1916, 23 III 1917, академія митр. Шептицького 15/IX 1917, та ін.).

Одначе дальший розвій Тов-а у воєнних і післявоєнних часах „покотився" трохи сорокатим і нерівним шляхом. Післявоєнна „психоза" охопила на деякий час також співочі кола. Напрямні концертової та організаційної діяльности стали йти дуже зиґзаковатою лінією залежно від ріжних моментів: голови та диригенти стали змінятися швидко, мов у калейдоскопі.

Появилося безліч ріжних буцімто нових, а по суті старих, тільки відсвіжених проектів, як напр. проект створити „професійний" хор, виділити 16-ки чи 12-ки з „Бояна", перевести кооперацію „Бояна" із „Бандуристом" та іншими хоровими гуртками, а навіть інструментальними. Найкращою ілюстрацією тодішнього стану є хоч би цей факт, що за цей короткий час (1917—23) просунулося через „Боян" 8-ох ріжних диригентів, старих і молодих „фахівців" і дилетантів, виборних і самозванчих.

Просто дивуватися треба, що і серед такої метушні та хаосу, — вдалося Боянові всетаки в тих літах дати кілька більше або менше вдатних концертових імпрез та деякі програмові композиторські вечері, як О. Нижанковського (21/I 1920) та Вербицького (24/II 1921).

(Продовження буде)

—o—

займанщиною, тоді ви розуміли, яку вартість має рідна школа, рідна не лише мовою, але своїм духом, тоді ви знали, що школа повинна бути, як це сказав Трентовський, „еманацією національного духа“ та що лише така школа є підвалиною розвитку національної культури, а посередньо знаряддям розвитку людства.

Хочете, панове, відсунути українське громадянство від усякого впливу на виховання власної молоді. Хочете відібрати нам спромогу виховувати нові покоління згідно з нашими ідеалами, згідно з нашою правдою. Хочете, щоби українська молодь навчилася думати, говорити та поступати в дусі державної політики, щоби зреклася власних національних ідеалів, заступила їх вашими і щоб втопилася в державній нації.

Сизифовий це труд. Вашим змаганням протиставимо солідарний, відпорний фронт. Можете нам, панове, відбирати землю, можете нам зав'язувати уста каганцевими законами, можете до якогось часу виходити переможцями в тих ділянках, де рішає фізична сила. Але душі української дитини нам не відберете! Цю боротьбу за душу української дитини програєте!

На будову памятника І. Франка.

У вересні цього року має стати на могилі І. Франка нагробник-памятник. Комітет будови памятника підписав уже умову з арт. різьбарем С. Литвиненком, прийнявши його проект і з підприємцями для його будови. Тому, що зібраний досі на цю ціль фонд не вможе покрити всіх видатків, Ювилейний Комітет рішив доповнити його із продажі книжки, що є вибором творів Франка п. з. „Пісня і праця“, з якої весь дохід призначений на памятник поета.

Ціна цієї книжки на прегарнім папері (174 сторінок) із портретом автора обнижена на 3 зол.; її продаватимуть спеціяльно уповажнені особи „Комітетом Будови Памятника“. Зважившим високу ціль, на яку призначена продажа цього видання, дешеву ціну, як і те, що воно надається для вжитку шкільної молоді та може стати окрасою бібліотеки кожного інтелігента, що не має гарного вибору творів І. Франка, є надія, що книжку повинні розкупити та цим приспішити будову памятника.

—o—

Теорія і практика більшовицького роззброєння.

Більшовицька тактика на конференції роззброєння в Женеві не лишилась без відповіди з боку противників більшовизму. Голова Інтернаціонального Союзу проти Третього Інтернаціоналу, Теодор Обер, умістив в лютневій книжці „Ревю де До Монд“, що виходить у Парижі, цікаву розвідку, в якій доводить, що світову крізу спричинили та загострюють її далі головно більшовики, та закликає до бойкоту Радянщини. Той-же самий Союз проти Третього Інтернаціоналу видав брошуру про шалений зріст зброєнь Радянського Союзу протягом останніх років. У ній подає між іншим, що Радянщина завела пятирічну військову службу тоді, як Франція зменшила трьохрічну на однорічну. Один річник в Радянщині дає 800.000 рекрутів, скільки дають 21 річники легко обчислити кожному. Свого часу Фрунзе заявив: „Ми матимемо незабаром стільки війська, як всі капіталістичні держави разом“. Ось і роззброєння! Скільки мають війська ГПУ, прикордонна сторожа, карні та інші подібні частини невідомо.

Військовий бюджет Радянщини виносив у 1922—1923 році 244 міліони, в 1923—1930 році 1.125 міліонів, а в 1932 році виносить він уже 1.396,5 міліонів. У дійсности він значно більший, бо до нього не зачислено військових фабрик, стратегічних залізниць і т. д. За 9 років цей бюджет збільшився на 570 прц.

До війська треба зачислити й таке воєнне товариство як „Осавіохім“, що має вже 9 міліонів членів. Є й декілька подібних менших товариств.

Військові вправи в школах обовязкові. У часі війни жінки можуть бути на основі закону покликані до війська. В часі миру мають право зголошуватися до війська добровільно.

(У. Бюро в Женеві.)

Франц. парлямент ухвалив позичку для ЧСР.

ПАРИЖ, 7.III У парляменті йшла дискусія над конвенцією з Чехословаччиною в справі гарантій для позички у висоті 600 міл. фр. Прем. Тардіє сказав, що Чехословаччина мусить задержати й дальше свій вплив у середущій Европі. Після дискусії парлямент 325 голосами проти 20 приняв проект конвенції з Чехословаччиною.

Шестий Зїзд Аґрономів „Сільського Господаря“.

Дня 5. березня ц. р. відбувся шестий з черги Зїзд Аґрономів, що працюють в централі і філіях „Сільського Господаря“. У Зїзді взяло участь 31 інженірів-аґрономів, в тому 14 повітових, решта працівники централі „Сільського Господаря“, Маслосоюзу і Центросоюзу та 4-ох з інших установ.

Зїзд відкрив від Т-ва „Сільський Господар“ інж. *Евген Храпливий* та обговорив ціль зїзду, який скликаний для вислухання й обговорення звідомлень поодиноких аґрономів з їх праці. Після цього вибрано провідником Зїзду інж. *Евгена Брилинського*, дир. Госп.-Садівничої Школи в Миловані.

Зїзд вислухав 14 звідомлень з місць (повітів), які представляють надзвичайно корисно важку працю аґрономів, що серед небувалої крізи спішать з практичною господарською працею на поміч селянам. Дуже позитивним явищем є те, що ця праця находить все відгук на селі, яке саме тепер горнеться до праці аґрономів більше, ніж колинебудь раніше і старається поступати згідно з поданими вказівками. Гол. праця аґрономів звернена на ті ділянки праці, які находять свій практичний вислів у праці нашої кооперації, а саме: контролю молочности, творення допомогових фондів на випадок загибелі худоби, плекання безрір на бекони і сало, плекання несливих курей, заготівлю паші (якої брак дуже відчуває село), вводження нових кормових рослин і т. д.

Після вичерпуючої дискусії над звідомленнями, в якій аґрономи обговорили свої методи праці та обмінялися своїми досвідами у практичній роботі вислухано ще звідомлення про працю Т-ва „Сільський Господар“, яке предложив *д-р Михайло Холевчук* та обговорено справи у звязку з надходячими загальними зборами „Сіль. Господаря“, як теж і біжучі справи.

Після восьмигодинних нарад покінчено цей дійсно діловий зїзд, який є дальшим кроком у суспільно-аґрономічній роботі „Сільського Господаря“ і його аґрономів.

Новий політичний процес.

Б. пос. д-р Осип К о г у т відповідає перед судом у Львові за своє посольство.

В серії політичних процесів проти бувших українських послів, для яких делеґовано львівський суд присяжних, розпочалася 7. ц. м. судова розправа проти д-ра Осипа Когута, адвоката із Богородчан, за провини, яких він мав допуститися в часі виконування своїх посольських обовязків на терені станиславівського окружного суду.

Предсідником трибуналу є суддя Мединський, вотантами судді Ягодзінський і Слезановський, акт обвинувачення виготовлений станиславівською прокуратурою, підтримує прокуратор Мостовський. Боронять адвокати: д-р Лев Ганкевич і д-р Волод. Старосольський.

ПРОВИНИ ОБВИНУВАЧЕНОГО.

На основі акту обвинувачення підсудний провинився тим, що:

1) на вічах 18. вересня в **Княжу** пов. Снятин, 23. вересня т. р. в **Підмихайлівцях** пов. Калуш, 28. квітня 1929 р. в **Яворові**, 8. вересня т. р. в **Богородчанах** і 16. березня 1930 в **Забережу** пов. **Богородчани** старався „закликати до погорди і ненависти проти польської держави і влади“;

2) що на вічу в **Невочині** пов. Богородчани ставив опір поліції у розвязанні віча погрозою: „коли всім постерунковим поспадають голови, то я зате не буду відповідати, а незадовго прийде на це пора“;

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 9. БЕРЕЗНЯ 1932.

ІВАН НІМЧУК.

Олександер Мишуґа.

В 10-ліття смерти.

Клепсидри Муз. Т-ва ім. Лисенка, що появилися на мурах нашого міста з закликом до участи в панахиді по Покійнім, пригадали українському громадянству, що це вже десять літ минає від хвилини, коли не стало між живими великого мистця і громадянина Олександра Мишуґи.

Життя кожної людини — це книга, з якої можна багато дечого навчитися. Наскількиж більше можна навчитися, студіюючи життя такої виїмкової людини, якою був без сумніву Олександер Мишуґа!

Молодий хлопчина з Виткова Нового, ведений жалобою світла і краси, покидає рідну хату і їде до Львова на науку. Тут заопікувались ним добрі люди настільки, що він дістався до бурси Ставропиґії, звідки ходив до ґімназії, а відтак до учит. семинарії. Одночасно вчився співу, бо пісня грала все в його душі, була його мрією, його життям.

Пізнався на нім професор співу Висоцький, що перелив у нього все своє знання. По скінченні учит. семинарії став Мишуґа учителем в одній з львівських шкіл, мріючи тільки про одно: про виїзд до Італії для дальшого школення голосу. Аби помогти молодому адептові, відбувся на ту ціль у Нар. Домі концерт, дохід з якого послужив Мишузі на дорогу і перші місяці побуту в Італії. А коли ті невеличкі грошеві засоби вичерпалися, заглядала до кімнати Мишуґи нераз біда і голод. Та проте він не піддавався і з найбільшим напруженням працював дальше.

Колиж вернувся з Італії до рідного краю, розпочав свою карієру як оперний співак. Нинішне українське покоління мало або й нічого не знає про ту величезну мистецьку карієру й небувалі мистецькі успіхи О. Мишуґи. Причиною цього те, що О. Мишуґа примушений був з відомих причин працювати ціле життя на чужих сценах, головно у Варшаві, а також те, що наше громадянство не дійшло ще до зрозуміння того, що таке культ визначних в народі, і не навчилося плекати й ширити той культ в науку грядучим поколінням. А мистецькі успіхи Мишуґи були справді такі, що від них могло переверну́тися кожному іншому в голові. Старі люди оповідають, що кожний його виступ викликував захоплення, одушевлення й ентузіязм слухачів, від оплесків та окликів яких дрожали стіни театру. Полонена ним публика просто засипувала його китицями пахучих квітів, вінками, дарунками... Словом: це був любимець публики в повному значінні цього слова, бо він своєю піснею переносив її в інший світ, сповивав душу срібним зоряним сяєвом і викликав жаль за чимсь, що ніколи більше не вертає, за втраченою молодістю, за проминулим безповоротно коханням...

А тайни тих головокружних успіхів О. Мишуґи треба дошукуватися не тільки в мягкости, ніжности, звучности а взагалі в рідкій красі його голосу, але також у незрівнянній інтерпретації співаного слова. Мишуґа не тільки співав, але й переживав ролю свого героя. Не диво, що він після кожного свого виступу в опері не міг уже тої ночі заснути і навіть не пробував потім класти́ся до ліжка, тільки пересиджував у фотелі або ходив задуманий по кімнаті до ранку. Справжній мистець-творець!

І не зважаючи на всі ті тріюмфи зберіг Мишуґа до кінця свого життя серце вразливе на людську недолю, серце, що жило всіми болями, надіями й радощами рідного народу. Він відгукувався на всі потреби загально-національного українського характеру, спеціяльно опікуючися нашими музичними товариствами і реміснично-промисловою бурсою у Львові, на яку давав постійно княжі жертви. Сам-же він для себе був ощадний до крайности і відмовляв собі неодного, а зате спішив з поміччю усюди, де лише міг. Дійсно рідкий у нас зразок мистця і громадянина-ідеаліста!

І ось десять літ минає, як далеко на чужині перестало бити це горяче, золоте українське серце, як не стало нашої гордости і слави — великого мистця й мецената українського народу, що витиснув неодну сльозу зворушення з людських очей підчас своїх виступів, але й утер неодну сльозу горя з очей потребуючих і терплячих. Нехай-же пам'ять Олександра Мишуґи живе серед нашого народу по всі часи!*)

*) Прошу всіх тих Вп. Громадян, до яких я звертався чи то устно чи письменно в справі спомин[і]в, знимок і інших памяток з життя й діяльности пок. Олександра Мишуґи для пропамятної книги, щоби були ласкаві наді́слати їх якнайскорше на мою адресу до Редакції „Діла“, бо вже в найблизшому часі віддаю весь призбираний матеріял до друку. — І. Н.

—o—

3) що в Богородчанах, Забережу і 17. листопада 1929 в Яблонові пов. Рогатин закликав „до опору проти делегатів влади";

4) що в Богородчанах після заборони віча зробив нові збори й промовляв до людей;

5) що на вічу в Княжу закликав не посилати українських дітей до шкіл з польською або утраквістичною мовою навчання, а на вічу в Забережу словами: „поліція замісць шукати за злодіями, шукає за соломою по стрихах, за гнівками по подвірях, не позволяйте їм на те" — закликав до каригідних діл;

6) що в Невочині і Забережу зневажив словно поліціянтів у службі;

7) що в Богородчанах і Невочині словами: „поліція і староство допускаються безправств, ломлять закони" понизив органи влади в публичній опінії та

8) що в Яблонові уладив віче без дозволу влади.

Всіми тими вчинками допустився злочину забурення публичного спокою з § 65 а, злочину публичного насильства з § 81 та провин з §§ 279, 285, 305, 312, 314 і т. д.

ОБОРОНА ОБВИНУВАЧЕНОГО.

Обвинувачений стверджує, що в 1928 р. був вибраний від української соціялістично-радикальної партії соймовим послом і цей мандат виконував до вересня 1930 р. До провин, закинених йому прокуратурою, не почувається. Мав їх допуститися на 7 вічах, з того 5 справоздавчих і двох робітничих. Три посольські віча відбулися до кінця, одно розвязано зараз на початку, а одно зовсім не відбулося. Два віча були скликані в справі організації лісових робітників.

Перед вибором на посла відбув багато віч, але ні за одно не був потяганий до судової відповідальности. Також посольським мандатом, який давав йому незайманість перед судом, не користувався до якихсь протизаконних виступів, а коли суд зажадав його видачі, сам голосував за тим. На вічах мав тільки один намір: сповнити важкий і прикрий обовязок посла. Українські посли не в силі були здобути щось у соймі для свого народу, тому обвинувачений міг на вічах тільки реферувати те, що роблять посли та що діється в соймі. Промовляв усюди на основі одного пляну: 1) реферував засадничі деклярації обох українських Клюбів (УНДО і радикалів), 2) переповідав промови українських послів, що змальовували із соймової трибуни положення українського народу і 3) представляв їхню законодатну діяльність на основі посольської ініціятиви. На закінчення ставив усюди постулят: якщо український нарід хоче дійти до кращого, мусить організуватися на всіх ділянках національного життя. Урядові реляції про його справоздавчі промови не точні, натягані а то й перекручені, а вже донесення поліційних органів зовсім фальшиві.

Обвинувачений переходить по черзі всі віча, про які згадує акт обвинувачення, аналізує всі закиди й виказує їхню нестійкість. Зі соймовими стенографічними протоколами в руках виказує, що всі гостріші вислови це дослівні цитати із промов інших українських послів і сенаторів, як Дм. Левицького, Жука, Барана, Ладики, Макуха і інших, виголошених у соймі та сенаті при обговоренні ріжних справ, що торкаються українського народу.

Основно обговорює свої інциденти з поліцією на деяких вічах і покликується на приписи обовязуючих законів, виказує, що ніде не переступив межі законности, а зате стверджує безправство противної сторони. З того приводу вносив скарги до вищих інстанцій, на жаль, без успіху.

ЩО КАЖУТЬ СВІДКИ?

Першим предметом доказового поступовання було віче в **Княжу**. Свідок Ігнаци **Пісковуб**, що був там делегатом снятинського староства, не ставився і тому предсідник відчитав його зізнання у слідстві, на яких побудований відносний уступ акту обвинувачення.

Обвинувачений заявляє, що ті зізнання це натягання й перекручення його слів. Він скликав це віче на основі закону, який виразно каже, що посольські справоздавчі віча не потрібують дозволу адміністраційної влади.

Зізнання свідка **Ед. Левандовського,** постерункового, не дали нічого цікавого.

Зате свід. Тимофій **Фодчук,** господар із **Княжого,** стверди́в, що на вічу це сказано нічого протизаконного. Обвинувачений говорив про польські й утраквістичні школи, де українські діти „ломлять собі язик і знання тратять". До шкільного страйку не закликав, тільки радив заложити приватну рідну школу.

Обор. д-р **Ганкевич:** Чи ви були на посольських вічах за Австрії? — Св.: Був. — Д-р Ганк.: А чи тоді посли виступали також проти австрійського уряду? — Виступали. — А чи тягнули їх за те до суду? — Предсідник ухиляє це питання.

Обор. д-р **Старосольський:** Чи за Австрії посли говорили також так гостро. — Свідок: За Австрії говорили далеко гостріше.

Подібно зізнавав свід. Стефан **Никифорук,** господар із Княжого. Промова пос. Когута не була підбурююча. Заклику ко шкільного страйку не чув.

Розправу відложено до завтра.

Пан Крушельницький спростовує.

Чи і чому ендеки боронять і хвалять редактора „Нових Шляхів"?

До Вельмишановного Пана Олександра Костика, відповідального редактора „Діла" у Львові Ринок 10., II. пов.

Прохаю Вас на підставі обовязуючого пресового закону в найближчому числі свого часопису надрукувати спростування статті *„Тайна справи проф. Студинського"* („Діло" ч. 45.) на тому самому місці і тими самими черенками.

1) Неправда, що „про статті п. Крушельницького висловлюється ендецький журналіст з найбільшими похвалами, як „про копальню знання для польського читача", — зате правда, що „Курєр Львовскі" в 28. II. пише: *„Українська преса постійно перемовчує або легковажить його (Крушельницького) відважні і безоглядні виступи, що, не вважаючи на тенденцію, яка виходить з поглядів (автора), містять у собі цілу масу незвичайно влучних спостережень про українське* (в ориг. „руське") *життя*, а для польського читача є просто копальнею знання з цього обсягу". І тому правда, що слова „Курєра Львовского" мають зовсім інше значіння, ніж те, яке дає їм автор статті в „Ділі".

2) Неправда, що „пани Крушельницькі своїми напастями й наклепами є вимріяними „копальнями знання для ендеків", — зате правда, що я видаю „Нові Шляхи" і пишу свої статті не для польських ендеків, тільки для українського громадянства. Але правда, що не можу відповідати за те, коли легально видаваний журнал є поза українцями доступний і для членів інших націй. Правда, що я, як редактор „Нових Шляхів", ніяких напастей ні наклепів не друкую, тільки пишу на літературні і злободенні політичні теми так, як це заобсервовую власними очима, і як мені дають право писати фактичні дані нашого життя. Врешті правда, що мені доводиться в моїх статтях розкривати перед громадянством і насвітлювати такі політичні і літературні явища, які закривають перед ним, або насвітлюють незгідно з правдою, ріжні пресові органи.

У Львові, 2. березня 1932.

З належною пошаною
Антін Крушельницький.

Ад 1) Чи ендецький журналіст висловлюється з похвалами про п. Крушельницького чи ні — це зміркують самі читачі хочби з тої коротенької цитати, яку навів сам п. А. Крушельницький. Пригадаймо ще, що у томуж числі „Курєра Львовского" з 28. II. ендецький журналіст писав про нього, як про „відомого письменника" і „людину з широким вдумчивим горизонтом", яка „добре знає власне громадянство" і „бистро орієнтується у світових випадках". Чи це не є похвали?! Пан Крушельницький — очевидно — у своїй скромності може сказати, що це лише дуже сіра характеристика його справжніх великих прикмет духа, як найбільшої індивідуальности, найбільшого українського письменника, найкращого редактора і найзручнішого політика.

Не диво, що для пана К. слова „Курєра Л." мають „зовсім інше значіння", коли він кожне явище у нашому житті і широкому світі вміє перевернути коміть головою (хай він спростує на підставі § 19, що з тою головою неправда).

Ад 2) Не знаємо, кого п. Крушельницький називає „українським громадянством", але знаємо, що „Нові Шляхи" виходять не завдяки підтримці „українського громадянства". І „копальнею знання" „Нові Шляхи" не є для „українського громадянства", лише для польських ендеків (це може п. К. спростувати на підставі § 19).

ОСТАННІ ВІСТИ

ПЕРАЦЬКИЙ ПРЕМІЄРОМ?

У польських соймових колах говорять, що після замкнення бюдж. сесії наступлять зміни в кабінеті. Пристор, мовляв, уступить зі становища шефа уряду, а одержить теку м-ства праці. Наслідником Пристора має бути міністер внутр. справ Перацький. Уступить теж міністер скарбу Ян Пілсудський, а його наслідником буде Матушевський. Дальше має уступити міністер промислу та торговлі Зажицький, мін. справедливости Міхаловський і мін. праці Губіцький.

ЗІ СОЙМУ.

7. березня на пленарному засіданні сойму радили над проектом нового карно-скарбового закону, що торкається головно кар за **недозволене плекання тютюну.** Комісія взяла при цьому під увагу, чи хто плекає тютюн для власної потреби чи на продаж. Закон приняли в 2 і 3. читанні.

Опісля радили над проектом закону про **судові кошти** на терені апеляційного суду у Львові та Кракові. Проект впроваджує як новість канцелярійну оплату за вписання. Правнича комісія ввела низку поправок, що злагіднюють деякі приписи. У дискусії пос. **Загайкевич** ствердив, що проект підносить значно теперішні оплати. Дивне, що уряд бажає уніфікації по лінії для суспільности найтяжчій та некорисній. Головним мотивом були лише фіскальні огляди. Нові приписи утруднюють населенню вимір справедливости. В 1924 р. піднесли оплати, та коли це завело, скасували їх після трьох місяців. У голосуванні всі зголошені поправки відкинули і закон приняли в 2. і 3. читанні.

Зчерги відіслали до комісії в 1. читанні проекти зміни приписів про час праці в промислі та торговлі, про відпустки службовців, про зміну закону про забезпеку на випадок безробіття.

Довшу дискусію викликала справа **додаткових кредитів для безробітних** від 1. IV. 1931 до березня 1932. У дискусії пос. Цьолкош (ППС) згадав, що тепер є **343.846 реєстрованих безробітних,** а приріст поступає дуже скоро. До цього не зараховані сільські безробітні. Держ. заведенням (залізничим варстатам) грозить упорхомлення. Зі сільськими безробітними ніхто не рахується, бо вони не вміють демонструвати й уладжувати заворушень. І не дістають ніякої помочі. Поміч для безробітних буває часом дуже каритатурна. Доказом цього факт, що **безробітним у Тарнові давали ковнірці та краватки.** Бесідник згадує, що проф. Вагеман твердить, що кріза потреває до 1940 р., тому робітники мусітимуть переняти варштати в свої руки та відповідно їх зреформувати.

БРІЯН ПОМЕР.

У Парижі помер 7. березня бувш. міністр закордонних справ Франції Аристид Бріян. Покійний був кілька разів премієром. Прожив 70 літ.

ЩО КАЖЕ ШТЕРН.

МОСКВА, 7. III. ПАТ. Слідство виявило, що Штерн, який виконав атентат на радника німецької амбасади Твардовського, належав до групи терористів, які виконували прикази вбивати „деяких чужинних горожан". Штерн зізнав, що метою замаху було загострення відносин між СРСР. і Німеччиною.

ВБИВНИКИ ГРУБЕРІВ ПРИЗНАЛИСЯ?

Загально відома є справа вбивства родини Груберів на Різдво 1930 р. на Засяню біля Львова. Тоді були арештували двох робітників скляної гути, та їх випустили на волю, бо вони доказали своє алібі. Тепер поліція в Перемишлі придержала трьох підозрілих у згаданому вбивстві. Всі три, коли їм показали молотки, якими виконали вбивство, призналися в значній мірі до вбивства.

Спортові висліди.

Гаківка.

Букарешт. Чорні — БТЦ 3

З органiзацiйного руху.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗЇЗД УНДО В ПЕРЕМИШЛІ.

Повітовий Народній Комітет УНДО в Перемишлі скликав на день 19. лютого ц. р. Повітовий Народній Зїзд. В год. 11-ій заповнили делегати сільських комітетів і міські члени партії велику салю Народнього Дому вщерть. Зїзд відкрив голова Повіт. Нар. Комітету посол д-р В. Загайкевич, що опісля й вів Збори. Секретар Осип Сенечко здав обширне звідомлення з діяльности проводу і Народньої Канцелярії. Пов. Нар. Комітет відбув 5 посольських віч у Перемишлі в часі від 16. березня до 8. XII. 1931 р., 4 повітові наради, 19 посольських віч на провінції, 186 організаційних поїздок до сільських комітетів та врешті 27 довірочних нарад у повіті. На посольських вічах реферував пос. д-р Загайкевич про політичне положення та працю Парляментарної Репрезентації в соймі і в Женеві, на довірочних нарадах члени проводу і члени партії вели організаційну підготовку в сільських комітетах та реферували на політичні теми. В поїздках інформувалися теж про громадське життя, збираючи обильний матеріял для інтервенції у властей. Народня Канцелярія в Перемишлі інтервеніювала у властей і давала поради у 8.635 справах, зокрема в справах громадських виборів, воєнного відшкодування, шкільних, позичок на відбудову і т. п. та виготовлювала всякого роду рекурси й подання. З черги заст. голови адв. Навроцький виголосив короткий організаційний реферат, в якому головну вагу посвятив програмі й організаційному статутові УНДО та завданю Пов. Нар. Комітету і теперішній політичній і господарській конюнктурі. Після того виголосив посол д-р Загайкевич довший політичний реферат, в якому представив діяльність Парляментарної Репрезентації і партії УНДО. Промовець не поминув ні одної ділянки суспільного й політичного життя та перейшов у своїм рефераті всі злободенні справи життя українців на всіх землях під Польщею. Реферату слухали зібрані з великою увагою. На внесення Осипа Сенечка Зїзд приняв одноголосно протест проти урядових законопроєктів, а зокрема проти законопроєкту про частинну зміну територіяльної самоуправи, про військову кольонізацію українських та білоруських земель і про державні та приватні школи. По проголошенні протесту о. Михайло Прокурат, парох із Хідновичі, поставив внесення того змісту, що Повітовий Народній Зїзд УНДО в Перемишлі висказує повне признання Українській Парляментарній Репрезентації, центральному проводові партії УНДО, повітовому проводові УНДО та послові Загайкевичеві за їхню працю над поправою політичної і господарської долі українських мас і візвав присутніх до солідарности й дисципліни супроти партійного проводу. Зїзд закінчився відспіванням національного гимну. Наради Зїзду відбувалися в дуже поважнім настрою. Майже всі села великого перемиського повіту були заступлені. Всіх сільських делегатів було 272.

НОВИНКИ

— **До Українських Повітових Комітетів допомоги безробітним і вбогим львівської архієпархії.** Отсим взиваємо всі Повітові Комітети, щоби в речинці до 15. ц. м. предложили нам: 1) звіти Парохіяльних Комітетів про висліди їх діяльности по кінець лютого ц. р.; 2) виказ надвижок у готівці й натурі, які зголошено до їх розпорядимости. Звертаємо увагу, що наказ незвичайно важкої хвилі вимагає якнайбільше інтенсивної і скоординованої праці всіх наших Комітетів. Львів, 7 березня 1932. За Український Епархіяльний Комітет допомоги безробітним і вбогим: **† Іван, епископ-помічник.**

— **Весняну Виставку Українських Плястиків** влаштовує Товариство Прихильників Мистецтва в місяцях квітні та травні у Львові. Щоби така виставка могла відбутися в інших містах Галичини та Волині, де є відповідні льокалі, Т-во Прихильників Мистецтва взиває громадянство всіх міст західно-українських земель, щоби негайно заснувало в себе філії Т-ва. — Усі артисти, що хочуть взяти участь у Весняній Виставі, надсилають свої праці до 25. березня ц. р. на адресу: Музей Наукового Т-ва, Львів, вул. Чарнецького 24.

— **Подяка.** Високоповажаному Панові меценасові д-рові Іванові Максимчукові, адвокатові в Старому Самборі за кількакратну дуже щиру й совісну оборону моеї особи в старосамбірському суді та за виготовлення солідної, знаменито підготованої апеляції, а меценасові д-рові Іванові Рогуцькому за успішну оборону в самбірському апеляційному суді складаю на цьому місці прилюдно сердечну подяку. **Мілена Рудницька, посолка до сойму.**

— **Вистава на допомогу хорому артистові.** Львівський Український Театр „Цвіркун" улаштовує в понеділок 21. ц. м. в салі Лисенка виставу-ревію, з якої весь чистий дохід піде на допомогу хорому артистові Василеві Коссакові. Сподіємося, що наша публика явиться на цій виставі якнайчисленніше, аби таким робом зложити й від себе лепту на ту ціль.

— **Союз Прихильників Національного Музею у Львові** запрошує своїх Членів з родинами на сходини в неділю, 13. березня (17 година) в музеї. Після оглядин виставки малюнків і рисунків західних мистців 15—18. вв. буде гутірка про „Працю музею для розвитку національного мистецтва". Гості складають датки на будову музею.

— **З життя Українського Технічного Товариства.** Українське Технічне Товариство влаштовує 9. березня ц. р. в салі бувшого Клюбу Масосоюзників при вул. Костюшка 5/I. інавгураційний вечір для своїх членів. На вечорі відчитає реферат інж. Стефанович Ярослав на тему „Водні сили зах.-укр. земель", після чого відбудеться товариська гутірка. Вступ вільний. Гостям раді.

— **Запросив на свої похорони магістрат і скарбову палату.** Львівський кравець Е. Томашівський скінчив самогубством у неділю 6. березня ц. р. Два дні перед виконанням самовбивчого пляну Томашівський замовив собі клепсидри, якими запросив на свої похорони магістрат і скарбову палату, бо вони були причиною його оплаканих обставин. 50 пр. таких клепсидр знайшли в мешканні покійного, знайшли теж записки з передсмертних вражінь, з яких видно, що самогубець зачинив продув у печі в 11.15 год. в ночі, а вмер від вуглевого чаду в 1.13 рано. У передсмертних записках зазначив Томашівський, що кінчить самогубством із нужди.

— **Львівська хроніка.** Перед карним трибуналом почалася вчора розправа проти Миколи Химчина, б. сельробівського сенатора, під замітом крадежі 1365 зол. і книжечки щадниці М. К. О. на 5184 зол. з домівки союзу столярів „Згода". Боронить адв. Глушкевич. — У парку Кілінського знайшли 20-літнього Норберта Вайса, студента прав, з підрізаними жилами рук. Його перевезли в безнадійному стані до лічниці. — В 1931 р. прийшло до Львова 241.000 телеграм. — Відновили слідство у справі вимордування родини Ґруберів на Знесінні в 1930 р.

— **Із краєвої хроніки.** Перед наглим судом у Львові станутъ три заарештовані у звязку зі збройним нападом і ограбленням купця Спальтера в Свитазеві, сокальського повіту. — Ще 2. березня попав під колеса вагонів на станції Кристинополя кондуктор Ф. Косторовський і важко ранений лежить у лічниці. — 6 комуністів арештувала бориславська поліція, які намагалися нелегально влаштувати віче на торговій площі в Бориславі. — В лютому 1932 р. у дрогобицькому басейні добули 2615 цистерн нафтової ропи. — До станиславівської тюрми привезли Брониславу Маршалкову з Будостава, калуського повіту. Арештована вбила підчас сну ударами сокири свого чоловіка Войтіха Маршалка. — Підчас авантури в ресторані Тененбавма при вул. Станислава у Львові невідомі злочинці поранили важко візника Реллеса; його перевезли до лічниці.

— **Самогубство у Бриґідках.** Як відомо у львівській тюрмі Бриґідках недавно викрили зловживання. У звязку з тим арештували тюремних наглядачів Бора, Бендзяка та Блажія та припинили урядування начальника тюрми Маєвського. Слідство триває. Тепер спинили урядування наглядача Савицького, котрого придержали у хвилині, коли водив вязня „на прохід". У звязку з тюремною аферою відомою під назвою „кримінал у кримінал" переслухували теж заступника начальника тюрми Кольберґера. Вчорашньої ночі Кольберґер зажив вероналю та підрізав собі жили обох рук. У безнадійному стані перевезли його до лічниці.

— **Пригода польських спортовців у Злучених Державах.** Польські гаківкарі мали чимало клопоту у своїй подорожі з Шікаго до Мінеаполіс. Спізнилися до поїзду, до якого був причіплений їх приватний вагон і всіли до другого без білетів, грошей і товмача. Кондуктор вимагав від них білетів або грошей. Гаківкарі не знали англійської мови й не могли вияснити хто вони і чому подорожують без білетів. Махали киййками до гаківки, бо таким чином хотіли пояснити кондукторові, що вони гаківкарі та їдуть на меч у Мінеаполіс. Серед залізничої прислуги повстала метушня та переполох, бо залізничники думали, що гаківкарі готуються до бійки... Щойно тоді вияснилася справа, коли надійшов Лесні Шремер із університету в Мінесоті та заплатив за білети для польських гаківкарів.

— **Світова продукція взуття.** Річна продукція взуття на світі досягає 900 міліонів пар. Тому, що населення землі обраховують на 1 міліярд і 900 міл. душ, а одна людина зуживає пересічно одну пару взуття, виходить, що міліярд людей бігає босими ногами по пралісах Афоики, Азії і Австралії.

— **Залізо на Поліссі.** На радянській Білорусі знайшли поклади залізної руди над Припятю. Нібито такі самі поклади є на території Полісся в Польщі.

— **Здоровля радника німецької амбасади в Москві** фон Твардовського, якого недавно постріляв б. студент Юда Штерн, поправляється. Рана виявилася тільки легким задрасненням. Підчас операції на Кремлі виняли кулю з лівої руки. 6. березня ц. р. болі проминули, а температура сягала 38 ст.

— **Безробітні світу.** 1931 р. число безробітних у Франції зросло на 523 відс., в Лотві на 116 відс., у Бельгії на 98 відс., в Голяндії на 94 відс., в Фінляндії на 73 відс., в Італії на 58 відс., в Данії на 49 відс., в Румунії на 36 відс., в Канаді на 35 відс., у Швеції на 35 відс., в Естонії на 33 відс., в Мадярщині на 30 відс., в Норвегії на 21 відс., в Німеччині на 24 відс., в Англії на 7 відс., в Австрії на 7 відс. Найбільше безробітних мають Злучені Держави 8,000.000, опісля Німеччина 6,040.000, Англія 2,854.000, Італія 1,015.000.

— **У кількох словах.** 2 і пів міліярда долярів видали Злучені Держави в 1931 р. на будову та збереження шляхів. — Один нюйорський часопис улаштував анкету за вдержанням чи скасуванням проґібіції. Дотеперішні підсумки виказують 84 відс. ворогів проґібіції. — Від отруєння алькоголем померло в 1931 р. в Ню-Йорку 795 осіб. — У Ляйпціґу відкрили Міжнародні Ляйпціґські Торги. Першого дня відвідало торги 160.00 осіб. — Корабель „Румунія", на якому марш. Пілсудський їде до Єгипту, відвідав учора грецьку пристань Пірей.

—о—

З концертової салі.

Концерт В. Тисяка в Самборі.

Програма концерту д-ра В. Тисяка, який відбувся в салі „Української Бесіди" 1. ц. м., була багата й різноманітна. Зложилися на неї арії з опер Вердія, Масканія, Доніцетія та Моцарта, пісні українських і чужих композиторів та народні пісні.

Д-р В. Тисяк, якого голос громадяни Самбора чули вже на попереднім концерті (що відбувся в 1929 р.), і цим разом загально подобався, бо його прегарний тенор не тільки не стратив нічого на своїй мягкости та елястичности, але через значне побільшення сили в горішніх тонах та вирівнання їх із середніми дає йому змогу в недалекій будучині станути у ряді найкращих співаків. Також мило вражала його музична культура. Тисяк уміє рівно добре вливати багато чуття, як теж інструментувати повні лірики та суму українські пісні („Фінал", „Цвітка дрібная", „Минули літа", „Тишина" та ін.). Вміє також поривати слухача виконуванням бриляптних арій старих італійських опер, що вимагають знаменитої школи. Тому не диво, що публика (на жаль, не занадто численно зібрана) нагороджувала кожну точку артиста гарячими оплесками і принайменше в цей спосіб винагороджувала не надзвичайний стан каси.

Без сумніву належиться також признання та подяка п. судді Добрянському, який своїм умілим та дискретним акомпаніяментом зумів підчеркнути моменти повні ніжної лірики („Тишина") та вхопити духа італійських пісень „Канта пер ме") і в цей спосіб доповнити красу вечора. Думаю, що концерт цей залишить у самборян незатерте вражіння. **В. Б.**

—о—

Куток мови.

„Діло" ч. 48, 49, 50 і 51. „уміркованi домагання" (поль.) зам. поміркованi; „державні гімназії, які заховалися" (поль.) зам. збереглися („заховатися" значить у нас стільки, що „сховатися"); „те саме відноситься (поль.) також до заведень" зам. торкається; „прямо непоборимі (рос.) перепони" зам. просто непоборні; „унеможливлюючи (поль.) доступ" зам. не дати доступу, зробити неможливим; „фонди розпочали (зам. почали) сипатися обильніше" (рос.) зам. рясніше, щедріше (в інших випадках „достатніше"). „Коли не противлячися спершу..." зам. коли спершу без спротиву...; „не маємо нічого до втрачення" (поль.) зам. не можемо нічого втратити; „уложення (поль.) пляну", зам. складення

Оголошення, оповістки, місцеві як і з провінції оголошуватимемо тільки за попередньою присилкою належитости. Незаплачені заздалегідь оголошення не будуть поміщені.

Літературний куток.

Автор „Аліси у країні чудес".

Недавно минуло 100 літ від дня уродин славного англійського математика Чарльса Джодсона, оксфордського професора. Коли світ забув про це прізвище, то друге його імя, прибране ним на-пів жартом, сяє досі повнім блеском: Люїс Керроль. Цей сам математик закоханий в альгебраїчних знаках любив казки. 4-го червня 1862 р. він поїхав човном із трьома дівчинками, доньками д-ра Ліделя. Одна із них Аліса прохала його настирливо оповісти їй казку. Джодсон почав від звичайної вигадки, як вона попала в крілину яму і що з нею трапилося. Казка була настільки цікава, що згодом самі діти та приятелі прохали його списати її. Так повстала жива досі книжка „Аліса в країні чудес" — одна із найбільших окрас дитячої літератури.

„Аліса в країні чудес" прегарний зразок чистої уяви, ліричної імпровізації, легкої та ясної як соняшний день на ріці, коли пливемо човном, замріяні, задивлені в два криштальні зеркала: неба та води. Є в ній тони преніжного розуміння душі дитини, простота, природність оповідання, що каже дітям приймати небувалі пригоди як самозрозумілі події.

Джодсон був теж славним чудаком; завсіди ходив у циліндрі і ніколи в пальті; ніколи не приймав запросин, а завсіди приходив у гості по вподобі; вів реєстр усіх своїх приватних листів, які діставав і висилав — значив їх числами. Смерть застала його за листом ч. 98.721. Усе те, що мав із поета, а не вмів передати у формі чисел і приватних листів передав в одній принагідній казці, що зробила його безсмертним.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Дописи.

КОЛОМИЯЩИНА. (**5 літ арешту за ягоди, грибі й ломачча**). Село Княждвір, коломийського повіту, обведене зі всіх сторін державним лісом, до якого люди здавен-давна ходять на ягоди, гриби і по ломачча. А за все те карає староство гривнами. В цій справі сидів у Княждворі екзекутор до нового року, який ходив і по кілька разів по хатах та фантував за кари. А що село не має нині грошей, то староство кінець-кінців, замінило людям грошеві кари на арешт. І ось за один рік назбиралося у селі разом кари на 5 літ арешту, яку селяни відбувають поголовно у громадськім арешті. Виглядає це так, що в малій вязниці-салі, де є місце найбільше на ! особи, сидить нераз по 20 людей. Такі то гаразди переживає нині наше село!

—o—

СПОРТ.

Лещатарські змагання у Славську.

В днях 5. і 6. березня улядив Карп. Лещ. Клюб змагання у Славську в ось таких конкуренціях:

Заг. міжклюб. біг з Тростяна за мандр. нагороду „Неділі". Стартували 11. І. Рибачек (УССК) 0:22.05, II. Хамула (УССК) 0:22.32,2, III. Бойцун (Плай) 0:22.40.

Загальний конкурс скоків: Стартували 6. І. Хамула (УСССК) нота 17.85, II. Бойцун (Плай) нота 16.96, III. Рожанковський Степан (КЛК) нота 16.16.

Конкурс скоків для верховинців, членів філії КЛК. у Славську: Стартували 13. І. Онаць Іван, II. Савка Палкович, III. Іван Зеленяк, IV. Петро Щадей.

Біг з Тростяна (коротша траса), кляса молодших верховинців: Стануло 15. І. Іван Луців, II. Василь Страган, III. Штанбавер Карло, IV. Іван Марцун.

Кляса старших верховинців, стануло 27. І. Шимін Юрко, II. Губіліт Савка, III. Ферин Михайло, IV. Зеленяк Іван, V. Щадей Петро.

Поза конкурсом зголосилося 3 змагунів з лещатарської секції скільського „Сокола". І. був Бутковський В., II. Бутковський С., III. Притуляк Денис.

Жіночий біг не відбувся через відсутність змагунок.

Першого дня було 100 осіб глядачів, другого 200.

Карпатський Лещатарський Клюб у Львові, який переводив ці змагання, запросив на протектора о. декана Евстахія Качмарського (почесного члена КЛК.), а до почесної президії змагань п. Марію Сембратович, о. Ілію Янковського (голову філії КЛК. у Славську), о. Притуляка зі Сколього, начальника громади Петра Пушкаря, кооператора Василя Брюха, Миколу Грибчука, Олексу Ріжного й Миколу Стапінця, а дальше Андрія Гирчина (від чит. „Просвіти" з Хитар), Андрія Дубанича (Кальне) і Петра Коруда (Лавочне). Головним суддею був проф. Ст. Гайдучок, який теж роздав після змагань призначені для найкращих змагунів нагороди в присутности цілої президії. Організація змагань дуже добра. Є це новий успіх КЛК., якого клич „Спорт у маси" прийมається, як бачимо, між нашими верховинцями (41 стартуючих!) дуже охочо й масово.

—o—

ШАХИ.

Лігові змагання.

В неділю, 6. березня розіграли львівські клюби осьму рунду змагань за міжклюбове мистецтво Львова. Висліди цієї рунди такі: Рекорд — Т. Шк. Люд. 6½:3½, Жид. Прив. Уряд. — В. К. Ш. 8:2, Гелм — Л. К. Ш. 7:3, Т. У. Ш. — Гетман 5½:4½.

Висліди цих двох останніх мечів дали краще виглядни на перше місце Гелмові. Перемога Т.У.Ш.-у різницею лиш одного пункту ніяк не може вдоволити, тим більше, що суддя признав без гри два пункти в користь Т. У. Ш. На жаль, теперішня слаба форма декотрих сильних шахістів Т. У. Ш.-у не дозволила на кращий вислід.

Останні свої змагання першої тури розіграє Т. У. Ш. з клюбом Жид. Прив. Уряд. у суботу 12 березня в год. 6. вечором в кав. „Севіль". Від висліду цих змагань (а також від вирішення внесених протестів) залежатиме, хто здобуде перше місце.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

POLITECHNIKA LWOWSKA, jej stan obecny i potrzeby. Wydano staraniem grona profesorów. Lwów. 1932

DZIESIĘCIOLECIE „DROGI". Nakładem „Drogi", 1932. Str. 16.

WYROBY BETONOWE. Pustak, dachówka, cembrowina. Część I. St. 62. Warszawa 1931. Nakładem Związku Polskich Fabryk Cementu.

WYROBY BETONOWE. Rury. Słupy. Chodniki. Ogrodzenia. Ławki. Wyroby zdobnicze. Część II. St. 94. Warszawa 1932.

ЖУРНАЛИ.

SLOVANSKY PREHLED, sborník pro poznávání politického, sociálního a kulturního života slovanských států a národů. 2. Unor 1932. Ročník XXIV.

VÖLKERBUND, Journal de l'Association Allemande pour la S. d. N. № 3—4. 19. février 1932.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. III. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·80 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., яєць 4·80.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Вівторок, 8. III. в год. 8. веч. „Люди в готелі".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 8. III. в год. 8. веч. „Щастя від завтра".

Кіна.

АПОЛЬО: „Повітреплав Л. А. 3".
КАСІНО: „Трейлер Горн" (В. С. Ван Дайк).
КОПЕРНИК: „Quo vadis".
ЛЕВ: „Безіменні герої".
МАРУСЕНЬКА: „Quo vadis".
МІРАЖ: „Відродження".
ОАЗА: „Давид Гольдер".
ПАН: „Мадам Сатан".
ПАЛЯС: „Циганські романси" (Бригіда Гельм).
ПАСАЖ: Нечинний.
ПРОМІНЬ: „Граф Каліостро".
СОНЦЕ: „Обвинувачую".
СТИЛЕВЕ: „Жоржетине кохання".
УТІХА: „Король гір", „Веселий пеховець".
ХИМЕРА: „Цвітка Альжиру".

Програма радіо.

Четвер, 10. березня 1932.

Лайпціг (259,3) 19.30 Концерт. **Мілано** (331,4) 19.06 Легка музика. **Брно** (341,7) 19.20 Концерт. **Льондон** (356,3) 20.00 Циганська музика. **Гельсінгфорс** (368,1) 17.00 Концерт. **Гамбург** (372,2) 17.50 Всячина. **Букарешт** (394,2) 20.20 Концерт. **Берлін** (419) 19.30 „Фавст". **Рим** (441,2) 17.30 Пісні. **Лянгенберг** (472,4) 18.00 „Молочна дорога". **Прага** (488,6) 20.15 Концерт. **Брюсель** (509,3) 20.15 Наука в еволюції громад. **Відень** (517,2) 19.05 „Ідея оповідання Атилі" **Рига** (525,4) 19.06 Опереткова музика. **Мінхен** (532,9) 21.40 Пісні. **Будапешт** (550,5) 20.15 Концерт. **Лeнінград** (1000) 18.30 Концерт. **Осльо** (1083) 22.15 Концерт. **Москва** (1481) 18.00 Література. 20.30 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. березня 1932.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Грам. кружок. 13.10 Про погоду дня. 13.15 Господарська оповістка. 14.45 Грам. кружок. 15.25, 15.50 Виклади для матуристів. 15.45 Грошева біржа. 16.10 Грам. кружок. 16.55 Навчання англійської мови. 17.10 „У підземеллях польських Татр". 17.35 Концерт. 18.50 Всячина. 19.10 Література. 19.30 Спорт. 19.35 Грам. Кружок. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 Фейлетон. 20.15 „Третя подорож по світі". 21.00 Література. 22.35 Поліційна оповістка. 22.45 Листування. 23.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" відбудуться 14. березня в 17. год. в новій домівці Т-ва при вул. Костюшка ч. 5. І. пов. Порядок Загальних Зборів: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Організаційний реферат. 3. Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів. 4. Звіт з діяльности Головної Ради за 1931-32 рік. 5. Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії уступаючій Гол. Раді. 6. Вибір Головної Ради і Контрольної комісії. 7. Внесення і питання. — Якщоб не було потрібного числа членів, Збори відбудуться пів години пізніше без огляду на число членів. Звіт із діяльности та касові підсумки виложені до перегляду членам в домівці Т-ва через 14 днів перед Загальними Зборами та оголошено в 3. числі органу „Відродження".

Заходом Укр. Поради Матерей відбудеться дня 10. ц. м. в год. 18-ій виклад д-ра Осипа Фіяса на тему: „Що таке заразливі недуги" в салі Укр. Бесіди, вул. Рутовського 22.

На Укр. Інвалідів зложили канд. нот. Ярослав Левицький і Ліна Грецківна з нагоди свого вінчання в дні 5. III. 1932 р. у Винниках зол. 100. — УКТОДІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ — продає найдешевше — Домбровський-Розвадзевський — Академічна 2. 1246 10-15

АДВОКАТСЬКИЙ конципієнт з 4-літньою практикою обійме місце у адвоката за винагородою 100 зол. місячно. Ласкаві зголошення до Адміністрації під „Концип'єнт". 1434 5-5

ПРИЙМАЮ управу реальностей, у Львові, перевірюю високість плачених податків і комірного, посередничу в справах купна і продажі. Ігнат, Куркова 24, тел. 16-22. 4—5

АДВОКАТ на провінції шукає концип'єнта. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Адвокатура". 1472 1—3

СОЛЬОСПІВИ з фортепяном Лопатинського, Січинського, Ярославенка продає у Львові Книгарня ім. Шевченка. 1-3

КАМЕНИЦЯ 2-поверхова при вул. Каспра Бочковського 11 з причини виїзду опра конечно на продаж. Зголошення у довідзорця. 1477 1—2

ОДИНОКА українська пральня приймає всіляке білля до прання, всіляку гардеробу до хемічного чищення та фарбування. Львів — Домініканська 4. 1-2

КОПІСТ-ЛЯБОРАНТ потрібний. Зголошення з умовинами надсилати: Фотоателіє, Львів, Потоцького 38. 1—1

ПАННА, яка має замилування до фотографічної праці зі середньою освітою, найрадше кругла сирота без засобів до життя, буде принята у Фото-ателіє Львів, Потоцького 38. 1480 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

X. Звичайні

Загальні Збори

„СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ" У ЛЬВОВІ

відбудуться в суботу 12. березня 1932 р. в год. 10. передпол. в салі „Української Бесіди" у Львові, вул. Рутовського 22 І. пов. з таким порядком нарад:

1. Отворення Зборів — през. Д-р К. Левицький.
2. Відчитання протоколу останніх Загальних Зборів.
3. Звідомлення Виділу Товариства: а) загальне тов. секретаря д-ра Льва Ганкевича; б) скарбника тов. д-ра Мих. Тарнавецького; в) референта фонду підмоги тов. д-ра А. Говиковича.
4. Звідомлення Контрольної Комісії.
5. Вибори президента і віцепрезидента зпоміж членів адвокатів, що постійно живуть у Львові і 10 членів Виділу; вибір 3. членів Наздірної Комісії і вибір одного делегата для береження інтересів кандидатів адвокатури.
6. Внески членів, запити і поясненя.

ЗА ВИДІЛ С. У. А.:

Д-р Кость Левицький, президент.
Д-р Лев Ганкевич, секретар.
Д-р Михайло Волошин, І. віце-президент.
Д-р Маріян Глушкевич, II. віце-президент.

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.